УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

СИЛАБУС
«ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Статус дисципліни	Вибіркова, циклу професійної підготовки
Код та назва спеціальності та спеціалізації (за наявності)	С1 – Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) С1.01 – Економіка
Назва освітньої програми	Економіка
Освітній ступінь	2-й (магістерський).
Обсяг дисципліни (кредитів ЄКТС)	4 кредити ЄКТС (120 академічних годин)
Терміни вивчення дисципліни	2 семестр, III четверть
Назва кафедри, яка викладає дисципліну, абревіатурне позначення	Міжнародної економіки, управління і соціально-гуманітарних дисциплін (МЕУСГД)
Мова викладання	Українська
Лектор (викладач(і))	
	докт. екон. наук, проф., проф. каф. міжнародної економіки, управління і соціально-гуманітарних дисциплін Білоцерківець Володимир Вікторович
	E-mail: v.v.bilotserkivets@ust.edu.ua
	http://nmetau.edu.ua/ua/mdiv/i2072/p-2/e2371
	ННІ ДМетІ, пр. Науки, 4, м. Дніпро, кімната 201
Передумови вивчення дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни відсутні.
Мета навчальної дисципліни	Формування у магістрів системи ґрунтовних знань та навичок щодо методології, методики, умов, факторів, організаційних засад та застосуванню інструментарію державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності на національному, регіональному та глобальному рівнях.
Очікувані результати навчання	Демонструвати обізнаність щодо засад державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності за умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень. Оцінювати та обґрунтовувати можливі ризики, соціально-економічні наслідки державного регулювання суспільного сектора в умовах відкритої економіки. Аналізувати та синтезувати рішення щодо розв'язання наукових та практичних проблем провадження тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоторговельної діяльності.

	Обґрунтовувати заходи державного регулювання трудової міграції в глобальній економіці, враховуючи поставлені цілі, наявні ресурси та обмеження.

Види та обсяг навчальної діяльності в академічних годинах

Денна форма навчання

Види навчальної діяльності	Усього	Семестри / четверті			
		1		2	
		1.1	1.2	2.1	2.2
Усього годин за навчальним планом	120	-	-	120	-
у тому числі: Аудиторні заняття	40	-	-	40	-
– лекції	24	-	-	24	-
– лабораторні роботи	-	-		-	
– практичні заняття	16	-	-	16	-
– семінарські заняття	-	-	-	-	-
Самостійна робота	80	-	-	80	-
– підготовка до аудиторних занять	20	-	-	20	-
– виконання та захист індивідуальних завдань (розрахунково-графічної роботи)	12	-	-	12	-
– підготовка та складання екзаменів	-	-	-	-	-
– підготовка до контрольних робіт	18	-	-	18	-
– опрацювання розділів, які не викладаються на лекціях	30	-	-	30	-
Форма семестрового контролю	Диф.залік	-	-	Диф.залік	-

Заочна форма навчання

Види навчальної діяльності	Усього	Семестри	
		1	2
Усього годин за навчальним планом	120	-	120
у тому числі: Аудиторні заняття	16	-	16
– лекції	8	-	8
– лабораторні роботи	-	-	-
– практичні заняття	8	-	8
– семінарські заняття	-	-	-
Самостійна робота	104	-	104
– підготовка до аудиторних занять	8	-	8
– виконання та захист курсової роботи	-	-	-
– виконання та захист індивідуальних завдань (розрахунково-графічної роботи)	-	-	-
– опрацювання навчального матеріалу	48	-	48
– підготовка та складання екзаменів /диф. заліків	24	-	24
– підготовка та складання інших контрольних заходів	24	-	24
Форма семестрового контролю	Диф.залік	-	Диф.залік

Зміст дисципліни	Розділ 1. Сутність та загальні засади державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Розділ 2. Державне регулювання суспільного сектора економіки в умовах відкритої економіки.

	Розділ 3. Тарифне та нетарифне регулювання зовнішньоторговельної діяльності. Розділ 4. Державне регулювання трудової міграції в глобальній економіці.
Контрольні заходи та критерії оцінювання	Формою семестрового контролю з дисципліни є диференційований залік. Семестрова оцінка формується як середнє арифметичне визначених за 12-бальною шкалою оцінок розділів (РО1, РО2, РО3 та РО4) з подальшим переведенням до 100-бальної шкали за визначеною методикою.
Політика викладання	Оскарження процедури та результатів оцінювання розділів та семестрового оцінювання з боку здобувачів освіти здійснюється у порядку, передбаченому «Положенням про організацію освітнього процесу в УДУНТ». Порушення академічної доброчесності з боку здобувачів освіти, які, зокрема, можуть полягати у користуванні сторонніми джерелами інформації на контрольних заходах, тягнуть відповідальність у вигляді повторного виконання завдань та повторного проходження процедури оцінювання. Кодекс академічної доброчесності Українського державного університету науки і технологій - https://ust.edu.ua/wp-content/uploads/2024/07/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf.
Засоби навчання	Мультимедійний комплекс для проведення лекцій, комп'ютерні робочі місця для проведення практичних занять
Навчально-методичне забезпечення	**Основна література** 1. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс] : навчальний посібник / *В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко.* Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 193 с. 2. *Bilotserkivets V.* Сучасні проблеми, стратегії та перспективи авангардного розвитку нової економіки: мікроекономічний рівень / International security studios: managerial, economic, technical, legal, environmental, informative and psychological aspects.. Ed. N. Tikanashvili, G. Evgenidze, A. Maisuradze. Tbilisi. Georgia. Georgian Aviation University, 2023. P. 154-175. 3. *Мельникова О. В.* Державне регулювання економіки. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2023. 104 с. URL:https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/10212 4. *Білоцерківець В.В.* Нова економіка: зміст та еволюція: монограф. Дніпро : Січ, 2013. 5. Сучасна міжнародна економіка : підруч. *[Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Золотарьова О.В. та ін.*]; за ред. *В.М. Тарасевича*. – Дніпро : ПБП «Економіка», 2019. – 386 с. 6. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність». ВВР. 1991 № 29. ст. 377. (ред. від 26.12.2024) 7. *Сенишин О. С., Горинь М. О., Кундицький О. О.* Державне регулювання економіки : навч. посібник. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014.– 334 с. 8. *Шибаєва Н. В., Бабан Т. О.* Державне регулювання економіки: навчальний посібник. Харків: ДБТУ, 2022. 272 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua//handle/123456789/29574 **Допоміжна література** 1. Білоцерківець В. В., Кошевий М. В. Потенціал модернізації дорожньої інфраструктури як стратегеми подолання зовнішньоторговельної кризи економіки металургійної галузі України. Бізнес-навігатор. 2026. № 2 (85). С.342-347. URL: https://business-navigator.ks.ua/journals/2026/85_2026/55.pdf 2. *Білоцерківець В.В.*, *Самойленко Є.Г.* Стратегії модернізації фіскальної політики: проблеми, управління та перспективи в умовах деформаційного

впливу тіньової економіки. *Грааль науки: міжнар. наук. журнал*. 2025. № 51. С. 425–430. URL: https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/18.04.2025/39.

3. *Білоцерківець В.В., Кошевий М.В.* Економіка металургійної галузі: ретроспектива і перспективи конкурентоспроможності в координатах глобальних торговельних, транспортних та інформаційно-комунікаційних викликів. Грааль науки. 2025. № 58. С. 425–432. URL: https://doi.org/10.36074/grail-of-science.14.11.2025.049

4. *Білоцерківець В.В., Кошевий М.В.* Нить Аріадни економіки металургійної галузі: роль транспортної інфраструктури в координатах глобальних викликів міжнародної торгівлі та конкурентоспроможності. Здобутки економіки: перспективи та інновації. 2025. № 25. URL: https://doi.org/10.5281/zenodo.17959498

5. *Білоцерківець В., Завгородня О., Ткаленко Д., Завгородній К.* Інноваційні кластери як драйвери смарт-спеціалізації: національний і регіональний виміри політики розвитку та конкурентного лідерства. *Успіхи і досягнення у науці* (Серія «Соціальні та поведінкові науки»). 2025. No 4(14) 2025. С. 954-957. https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-4(14)-944-957

6. *Білоцерківець В.В., Завгородня О.О.* Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Практикум. Дніпро: ПБП «ПрінтЕРА», 2019. 88 с.

7. *Bilotserkivets V., Tarasevych V., Aliyev U., Izdebski W., Lemeshchenko P.* Development of economy digitalisation: global and national dimensions in the pre-COVID and post-pandemic world. *International Journal of Global Environmental Issues*. 2022, Vol. 21, No. 2-4, pp. 276–302. URL: https://www.inderscienceonline.com/doi/abs/10.1504/IJGENVI.2022.126207?journalCode=ijgenvi

8. Білоцерківець В.В., Кошевий М.В., Білоцерковець Д.В. Problems and Prospects for the Economic Recovery of the Metallurgical Industry of Ukraine in the Context of Road Infrastructure Modernization. *Modern engineering and innovative technologies*. 2025. Issue No 42. Part 3. P. 44-50. URL: https://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit42-03-028 https://doi.org/10.30890/2567-5273.2025-42-03-028

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт European Commission. Eurostat. URL: www.epp.eurostat.ec.europa.eu.
2. Офіційний сайт International Monetary Fund. URL: www.imf.org.
3. Офіційний сайт OECD.StatExtracts. URL: www.stats.oecd.org.
4. Офіційний сайт The National Bureau of Economic Research. URL: www.nber.org.
5. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua

Ухвалено на засіданні кафедри міжнародної економіки і соціально-гуманітарних дисциплін (Протокол №1 від 20.08.2026 р.)

завідувач кафедри МЕУСГД,
член-кореспондент НАН України, проф. Віктор ТАРАСЕВИЧ